

D

1642

Palatul Cultural

On. Biblioteca

Arad

IA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69Cotidianul
Banatului și al
graniței de VestABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

Ziaristul intelectual

În procesul marilor transformări, prin care statul nostru își lămurește și își consolidează ordinea nouă, presa este chemată să se transforme și ea. Dar transformarea ei nu se poate face decât pe baza unei concepții noi. Această concepție s'a clarificat definitiv și în întregime. Presa nu mai este, cum a fost mai înainte o putere în stat, ci este o putere a statului. Statul nostru devine puternic — în sectorul gândirii naționale și sociale — prin presă, dar și presa devine puternică prin statul, în slujba căruia funcționează ea. Presa românească apare, deci trăește și prosperează ca funcționează a statului. Zicem „o funcție a statului“, fiindcă statul este organism, cu o mare plenitudine de viață spirituală, și nu este un „aparat“, cum îl înțelegeau și îl creau — în încercările lor subiective — ideologii mai mari sau mai mici ai automatismului materialist.

Ca funcție a statului nostru național și istoric, presa se alcătuiește din ziaristi, și anume din ziaristi intelectuali.

Se transformă, concludent, și noțiunea de intelectual. Intelectualul nu mai poate fi considerat omul cu carte și numai atât, care știe multe limbi și are certificate și documente de studii. Această definiție a intelectualului este definiția veche, cea individualistă și liberală, după care individul, fiind scop în sine, cultura pe care o acumulează el servește exclusiv progresului intelectual și material și însului izolat. Nu. Ci intelectual devine astăzi omul, românul (fiindcă vorbim de intelectualul român) care se îmbogățește în sens spiritual, care se superiorizează prin cultură, prin știință, prin artă — dar mereu în vederea scopului suprem al vieții noastre, care este statul român. Intelectul românesc, cu toate manifestările și creațiunile sale științifice, filozofice, artistice, este subordonat Statului român. În intelectual — să zicem mai precis și mai extins — în spiritul românesc trăește ca o lumină centrală, ca o forță dirigentă, ideea statului român. Toată gândirea derivă din această idee și se bizuie pe ea. Toată gândirea românească se conformează ei. Cine este din circumferința gândirii românești în care luminează central ideea statului român — așa precum soarele strălucește și luminează din poziția lui centrală în sistemul nostru planetar — acela apucă pe un drum catastrofal, oricât de mare îi este cultura și oricât de grea îi este geanta cu certificate și diplome de studii. Ziaristul este intelectual și numai acel ziarist este intelectual, care este condus în cugetul său, care este iluminat în mintea sa, care este inspirat în activitatea sa, care este însuflețit în sentimentele sale de ideea supremă și sublimă a statului nostru român, național în conținutul său și istoricește — organic în geneza sa.

Noua concepție despre presa românească și despre ziaristul român este o concepție optimistă în sensul, că ea eliberează și pe intelectualul de provincie, care s'a dedicat gazetăriei românești, îl eliberează de stăpânii capitaliști, și atât de egoiști, îi eliberează de puterile din întunec, de cluburi politice și altele; ei nu mai este stuga nimănui, nu este mercenarul nimănui, nu este obligat să fie un terorist al condeiului în beneficiul cine știe cărui Satană, sau în folosul iluzoriei și cine știe cărei iluzii. El aparține Statului și națiunii — adică Pa-

(Continuare în pag. 8-a)

Furia iudaică

Războiul pe care l-a declarat omenirii neamul lui Izrael nu e de dată recentă. El își are începutul în epoca îndepărtată a profesiilor întemeietori ai religiei mozaice. De atunci și până acum, neamul evreesc n'a cotentent să provoace cele mai îngrozitoare catastrofe sociale prin care a trecut omenirea. Potrivit firii lor, evreii și-au încercuit sufletul în dogmele unei credințe lipsite de dumnezeire. Ei au făcut din Dumnezeu un preocupat al lumii; dacă vă purtați bine, vă dau să stăpâniți toată omenirea, dacă nu, nasta. Pentru ei ființa superioară, cea putere supremă creatoare a tuturor celor văzute și nevăzute, este o forță a răzburării, înfuria pe imperfecțiunea oamenilor și de aceea a hotărât ca toți să fim sclavi și poporului său, ales să guverneze pământul, Evreii.

Dar, cum acest popor ales n'a fost niciodată eroic, ci laș, tactica războiului pe care l-a deslănușit în multimilenarul început al istoriei sale, n'a fost luptă dreaptă și fățișă ci loviturile hoștești, pe la spate, iar strategia lui a fost co-

rupția, șanajul, desfrânarea, ura, crimă, bestialitatea, robia economică și stricăciunea sufletului.

Pentru că să nu se ivească vreodată din sânul lor un răsvrătit împotriva acestor mari boale pe care le-au trimis în lume, jidanișii au născocit formula sacrosantă: aceasta e voința lui Dumnezeu. Au corupt până și ideea divinității pentru a-și atinge scopul lor îngrozitor robia omenirii întregi.

Din sânul lor nu s'au născut gânditorii binelui. Ei au avut oameni de știință chemați să dărime frumusețea sufletului prin ipoteze confirmate întotdeauna ca false; ei au făcut o artă lipsită de morală; ei au născocit filozofia negării; ei s'au dovedit întotdeauna cei mai mari dușmani ai omenirii. Oriunde s'a ivit acest popor, după el s'a ales prăpădul.

Această furie iudaică s'a dovedit înfricoșătoare mai ales în actualul războiu. Martorii oculari spun lucruri îngrozitoare despre crimele jidovești din Basarabia. Nu a închipuit niciodată mintea omenească mai grozave chinuri decât cele născocite de evrei. Dar ei nu au ucis numai pe creștinii care luptă azi împo-

triva împărăției dracului întemeiată de jidani pe ruinele Rusiei de odinioară. Ei au ucis de douăzeci de ani și ucid mai ales azi tot ce nu este jidan și le cade în cale. Dacă s'ar face o numărătoare a morților pe care i-au avut Sovietele în acest războiu, nu știm dacă numărul celor căzuți eroic în luptă întrece pe cel al ucisilor de revolverul comisariatului politic jidan al partidului comunist. O adevărată acțiune de exterminarea neamurilor neevree, orideunde ar fi, în orice împrejurări posibile, sub orice aspect oferit de moment.

Imaginați-vă cât rău au cauzat evreii României în ultimii 25 de ani și e destul să ne formulăm o părere exactă asupra acestui nefast popor. A lupta împotriva evreilor înseamnă a lupta împotriva celei mai grozave plăgi sociale. Ei nu mai pot fi tolerați în împărăția armonioasă a Europei de mâine pentru că un singur evreu ar fi destul ca să putrezească întregul sistem de viață socială pe baze naționaliste, ce se infiripă azi cu prețul atâtor jertfe și cu lacrimile atâtor suferinți.

GRIGORE BUGARIN

In lupta contra comunismului operațiile se desfășoară conform planului stabilit

Atacurile dela Charkov și sud vest de Moscova

Berlin, 3 (Rador.) Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

Operațiunile de pe frontul de răsărit continuă conform planului prevăzut.

Atacuri ale aviației germane, au fost date cu succes contra liniilor ferate din sectorul Charkov și dela sud-vest de Moscova.

Pe Nipru, avioane Stuka au scufundat o canonieră sovietică și au incendiat alte trei.

În lupta contra Mării Britanii, aviația germană a bombardat noaptea trecută portul de aprovizionare Newcastle de pe Tyne. Atingându-și ținta proiectilele aruncate, au provocat explozii puternice și incendii mari.

Alte formațiuni de avioane de luptă au atacat aerodromurile din centrul Angliei.

Avioane engleze puține la la număr au făcut o incursiune în noaptea de 1 spre 2 Septembrie în nord-vestul și vestul Germaniei. Artileria antiaeriană a doborât un avion de bombardament inamic.

Scufundarea unui submarin sovietic în Marea Neagră

Berlin, 3 (Rador.) — În cursul unui zbor de recunoaștere făcut deasupra Mării Negre un avion german a reușit să scufunde un submarin sovietic.

Echipajul avionului german într-o conversație avută cu reprezentantul

FINLANDA LUPTA PÂNĂ LA DISTRUGEREA COMUNISMULUI

Helsinki, 3 (Rador.) — Corespondenții agenției DNB transmise:

Ziarul „Helsinki Sanomat“ ocupându-se de svonorile privitoare la eventualitatea că Finlanda să încheie o pace separată scrie, că este semnificativ că aceste svonuri au fost lansate tocmai acolo unde s'a manifestat mai multe rezerva față de războiul de independență al Finlandei împotriva bolșevismului.

Stăruința cu care au fost puse în circulație acele svonuri, nu lasă nici o îndoială asupra autorilor acestei propagande menite a slăbi frontul european antibolșevic.

Dacă se afirmă că Finlanda nu va duce până la bun sfârșit operațiile împotriva bolșevismului, sau că moralul finlandez ar fi scăzut, este evident că se urmărește scăderea prestigiului finlandez tocmai în clipa în care Finlanda este pe punctul de a încheia războiul în mod victorios. Finlanda nu se va lăsa înșelată de asemenea argumente ridicole, ci va merge până la capăt în plină uniune națională.

la viteza spre submarin atacându-l dela o foarte mică înălțime. Bombele noastre au lovit submarinul la babord provocându-l probabil spărturi întrucât el s'a aplecat într-o parte și după câteva minute a început să se scufunde.

Avionul nostru a bombardat din nou submarinul sovietic, asupra vasului inamic a tras și numeroase focuri de mitraliera. Atacul a continuat până în momentul când submarinul inamic a pierit în valuri. Toată această acțiune a durat numai 10 minute.

Se poate afirma că submarinul făcea parte din flota sovietică din Marea Neagră și că el era de tipul Dekabrist adică de tipul submarinelor prevăzute cu câte 8 tuburi aruncătoare de torpile.

TRUPELE FINLANDEZE AU OCUPAT LOCALITATEA SUMMA

Helsinki, 3 (Rador.) — Corespondenții agenției Stefani comunică:

Trupele finlandeze au ocupat localitatea Summa, situat la 40 km. spre sud de Viipuri.

În zona lacului Ladoga armatele finlandeze au ocupat orașul Taipale.

În zona orientală a Golfului Finlandez peste 60 vapoare sovietice sunt în flacără.

agenției DNB, povestește astfel împrejurările în care s'a dat atacul.

Către ora 16, comandantul avionului a zărit un submarin sovietic care naviga la circa 130 km. spre vest de Sevastopol. Avionul s'a îndreptat imediat cu toa-

SUFLET ROMÂNESC

Prof. Gheorghe Bratu

Gheorghe Bratu, dintre profesorii Facultății de Științe din Cluj-Timișoara, a fost acela care a slujit stelelor și dela stele a învățat să se închine științei, soarelui dreptății.

Deasupra ușii de intrare în Observatorul Astronomic din Cluj, întemeiat de el, se va scrie nu peste mult, ca să rămână pentru veacurile viitoare: „La început a fost G. Bratu”. Universitatea ungurească nu a avut astronom. Tot ce s'a făcut la Cluj pentru astronomie a fost creație românească. Iar în opera de organizare a acestei discipline G. Bratu a avut partea leului. Profesor de analiză matematică și director al Observatorului Astronomic la 1 Oct. 1920, atunci când s'a statornic noua așezare a universității românești din Dacia Supercară, profesorul G. Bratu venia dela Facultatea de științe din Iași, în Ardealul părinților săi să-și zidească ființa sa în noua mănăstire ce se ridica științei pe plaiurile desrobite. Au venit cu el deodată mulți meșteri buni, învățați și entuziaști și au durat mănăstirea înaltă cum n'a mai fost alta, jertfind cercetărilor migăloase cei mai frumoși ani ai tinereții lor. A fost mai mult suflet decât materie, mai mult entuziasm decât sprijin, mai multă tenacitate decât îndemnuri, mai multă emulație nobilă decât constrângere pe baza activității științifice ce s'a desfășurat în templul științei dela Cluj.

Să nu se uite că încă 14 ani după războiului de întregire al neamului, bătrâna Europă se sbătea în convulsunile economice cari au urmat războiului. În noul stat românesc erau atâtea de făcut, atâtea rane de vindecate și în consecință, erau mult cântărite ajutoarele ce s'au dat pentru creațiile științifice ale Universităților. Ca să creiezi o nouă instituție și să o înzestrezi cu cele necesare funcționării, a trebuit stăruința și tenacitatea profesorului G. Bratu, adâncă înțelegere a conducerii universității, care a avantajat nouele creări în contul celorlalte institute universitare și — de ce nu am recunoaște astăzi — camaraderie, „conspirațiune” a secției de matematici, care a votat în consiliul Facultății de Științe toate ajutoarele ce le cerea profesorul Bratu, pentru creația sa. „Sic itur ad astra”. Cu stăruință, cu tenacitate, cu înțelegere și sprijinirea camaradului care luptă.

Incadrăți în logica formulelor și cifrelor, cari pun ordine în nebulozitatea materiei, matematicienii nu au nimic comun cu materia lumii. Poeți ai cifrelor, secția de matematici a Universității clujene a creat o școală, a ridicat un steag prețuit de toate universitățile din lume, a primit emisarii altor centre în cari se cultivau cifrele și muzica a sferelor, a editat o revistă matematică care făcea cinste unor colaborări de mult reputate, și care era așteptată de cele mai importante centre matematice, a organizat congrese științifice în țară și s'a făcut respectată la congresele din străinătate.

Și când te gândești că toate acestea le-a făcut o societate respectabilă, care se putea în întregime grupa în jurul unei mese dela cofetăria Lyda din Cluj, îți dai seama ce mult pot face puștii buni împreună. Spiritul armonios, elegant, generos și comprehensiv al profesorului D. Pompeiu, dela Universitatea din București, totodată directorul Institutului matematicilor din Cluj, a selecționat și a cultivat 2 decenii acest cerc select de matematicieni. El este prototipul directorului de institut universitar cu suflet generos și mână norocoasă. Între cei dintâi selecționați de el a fost G.

Bratu. Nu mi-l pot închipui pe regretatul coleg G. Bratu, decât în cercul lui de matematicieni, ca cel mai vechiu și cel mai devotat membru al cercului, mai bine zis al familiei de matematicieni clujeni.

Buna camaraderie, devotamentul prietenesc încurajarea celor mai mici și ajutoarea celor lipsiți era aproape un defect al profesorului Bratu. Poet al cifrelor și stelelor, profesorul de astronomie, nu avea calcule pentru sine, ci avea numai suflet pentru toți cei fără adăpost, pentru toți cari aveau nevoie de o mângâiere, de o încurajare, de un îndemn. Oricât de mult am scrie, nu am putea zugrăvi nici măcar o icoană palidă a operei de înălțare sufletească, ce a făcut-o profesorul Bratu și dna Bratu.

În locuința din preajma Observatorului Astronomic, la câțiva pași de granița ce s'a trasat dealungul dealului Feleacului, aleargă multe gânduri astăzi, când ziarele aduc știrea că profesorul Bratu nu mai este între cei vii. În ziua morții lui se implinesc anul de când a început să ridice din cupolă luneta astronomică și celelalte aparate de mare valoare și să le poarte cu sine la Turda, Sibiu și Timișoara, așa cum purtau strămoșii noștri latini zeli familiari, „penates”, pe cari li duceau să-i colonizeze în alte țărâuri. Încă nu și-a instalat complet penajii lui astronomici în Timișoara, hotărâre mai înaltă i-a oprit străduințele; pare că i-ar zice: „Tu ai în alt loc o operă durabilă, penajii tăi se vor întoarce acasă!”. Zilele noastre sunt măsurate pentru o durată necesară să începem lucrări de seamă, sau ca să terminăm operele înaintașilor. Profesorul G. Bratu a fost urșit să înceapă și să ducă la bun sfârșit Observatorul astronomic dela Cluj. Menirea lui nu mai era să facă aceeași operă la Timișoara.

Țărâna lui neinsufletită se întoarce la Iași de unde a plecat cu 22 de ani în urmă vigurosul și tânărul profesor G. Bratu la Universitatea din Cluj. Aceasta e menirea apostolilor din specia lui Gh. Lazăr, ea după ce și-au ars lumânările în locul destinului lor, să se întoarcă să odihnească în locul lor natal.

Deși ardelen, după părinți, prof. G. Bratu în visurile lui a fost totdeauna atașat „La Moldova dulce soare, crește floare lângă floare”.

Și la dreptul vorbind cine va putea să uite vreo dată Iași cu muzica armonioasă a clopotelor lui, cu sufletele armonioase ale locuitorilor lui și armonia clădirilor lui. Oboseala vieții nu a desechilibrat armonia ființei profesorului Bratu. Pornit pe drumul fără întoarcere trupul obosit al astronomului nostru se întoarce în Iași sufletului său.

În gândul nostru îl însoțim în drum, dar ultimul lui drum va fi când ne vom întoarce în Dealul Feleacului și când vom lua și sufletul lui cu noi.

Prof. VICTOR STANCIU

DATE BIOGRAFICE

Profesorul Gheorghe Bratu s'a născut în București la 25. II. 1881, decot în științele matematice dela Universitatea din Paris, profesor titular la astronomie. Suplinește catedra de calcul diferențial și integral dela 3 Aprilie 1931. Prodecăn 1921—22, 23—24, 25, 1929—30. Decan în 1923—24. Membru al societății de științe din Cluj. Societatea de științe din București, societatea „Gazeta matematică” din București, Societatea astronomică italiană din Milano și Circolo și Societatea matematică franceză.

AVIATORUL

Traește 'n basmul nostru de noroc
Acou sus, cu sufletu 'n furtună;
Motoarele îi sborneau, îi suna,
De-asupra Patriei ei duce foc.

Sub ochii lui ogorul pare mic
Când malțamei soorii e mare;
Brazdeaza sus cereștile hotare
Cât sure duhul neamului voinic.

Plecat din cuibul Dochiei spre zări
În gulguiri de lumină sau de ceață,
Pe cumea dintre moarte și viață
Dă țării suflu peste departări.

Atâta birue cât zboară sus
Câștigător de lauri prin mișcare,
Pe cruci de aripi mântuie popoare
Cum de pe lemn a izbăvit Isus.

Cu fulgerul din ceruri își măsoară
Avântu'n luptă totdeauna viu,
Căci vulturul de fier nu e scriu,
Ci leagăn de viață pentru țară.

VOLBURA POIANĂ NASTURĂȘ

Școala și sănătatea

Între factorii cei mai hotărâtori pentru promovarea sănătății unui popor, Școala se situează, fără îndoială, la loc de frunte. Putem afirma că sănătatea unui popor, este în funcție atât de cultura cât și de educația lui. Ori educația o creiază familia și școala. Este un adevăr de necontestat că copilul, se va comporta în toată prima lui analogie și în conformitate cu realitatea putem afirma la fel, că omul se va comporta în toată viața lui așa cum este obișnuit în primii ani, în cari începe să înțeleagă, ambiganta și viața; și își va purta pașii lui pe drumurile pe cari a fost dela început obișnuit să umble, de către părinții lui apoi de către dascălii lui din școală. În această privință istoria Pedagogiei ne este un martor tot atât de prețios ca și exemplul de organizare a marilor popoare ce înfruntă de prezent, alături de noi, Istoria. În școala primară italiană, pe lângă încadrarea copiilor în organizațiile „Balilla”, se prevede ca principiu de învățământ igienic, pe care învățătorii caută să o împregneze ca o a doua natură micilor copii, cari vor culege folosesele ei când vor fi mari. Pentru a-și însuși toate obiceiurile sănătoase, copiii sunt puși să-și execute singuri îngrijirea corpului, chiar în localul Școlii, sub directa supraveghere a învățătorilor. Programul Școlii se cundare cuprinde principii mult mai extinse de igienă generală și corporală, iar dela cl. IV în sus, fetele încep să fie educate în direcția gospodăriei și a obligațiilor lor de viitoare mame. Se pune un preț deosebit pe acest ultim punct, cu foarte multă dreptate, pentru că pe el se rezimă însăși esența politicii demografice preconizate și realizate de ei.

În organizarea germană, problema s'a pus ceva mai tâziu, dar prin binecunoscute meticulozitate și perseverență caracteristică lor, rezultatele au ajuns aceleași. În plus, ca o inovație de bună inspirație, s'au creat așa numitele „școli de mame” în cadrul cărora, tinerele fete cari au terminat o școală secundară sau de gospodărie, sunt instruite în cele mai mici amănunte asupra rolului deosebit de important pe care natura l-a destinat lor, și de care ele sunt deplin conștiente și mândre. Trebuie să insistăm puțin aici asupra deosebirei de mentalitate ce există între concepția lor și a noastră.

Au numai ca tinerele germane sunt mai mândre de a deveni mame decât funcționare sau titrate, dar însăși organizarea oficială a vieții lor de stat a impus, ca un principiu social și etic de prim ordin, ingraurerea accesului femein spre carierele libere, destinând fiecărui rolul lăsat de Creator. Să examinăm puțin situația dela noi. Începând din Școala primară, programa analitică nu prevede aproape nimic pentru studiul principiilor de igienă, ignorându-se importanța asimilării lor dela primele începuturi ale școlarității. În mediul rural cele mai multe fete, după terminarea cursului primar și supra-primar, nu mai continuă, ci rămân pentru a-și întemeia o gospodărie și o familie, în propriul lor sat. Cari sunt cunoștințele de igienă și de puericultură cu cari o tânără fată termină cursurile primare? Știu ele ce însemnează o alimentație rațională a copilului în primul lui an? Cunosc ele principiile de igienă generală, cari sunt de o importanță fundamentală în dezvoltarea copilului de săn? Desigur că nu! Și pentru a suplini lipsa lor de cunoștințe în această direcție, desigur că vor face apel la „babă”, care va conduce întreaga dezvoltare a copilului, după principiile tradiționale și personale, al căror rezultat este, în — cea mai covârșitoare măsură, cifra mare a mortalității infantile dela noi. În cursul secundar, igiena este introdusă mult prea tâziu ca studiu separat, destinându-i-se 1 oră săptămânal. În 30—35 ore anual se poate asimila prea puțin, materia fiind prea importantă și vastă pentru a ne putea permite luxul de cunoaște doar aproximativ compunerea corpului omenesc și câțeva principii de igienă generală.

A imita un bun, nu este, desigur, o rușine. Exemple avem și încă dintre cele mai elocvente. Trebuie doar a daptate structurilor noastre sociale și gradului nostru de cultură. În reformele cari se anunță în toate domeniile după realizarea completă și definitivă a dreptății noastre istorice, nu ar fi cazul ca factorii noștri conducători și de specialitate, să dea atenția cuvenită misiunii importante ce-i revine, igienei, acordându-i locul cuvenit în învățământul nostru de toate gradele? Ve fi o reabilitare ce nu va întârzia să se arate. **DR. IULIU PORA**

Datoria noastră este să reconstruim țara și să nu lăsăm ca biruința Mareșalului și a ostașilor săi, nici jertfa eroilor desrobirii, să fie zădărnice...

Subscrieți la IMPRUMUTUL REINTREGIRII!

Civilizația în luptă cu stepele Asiei

Continental asiatic, centrul lui, a fost în toate vremurile pradă necunoscutului, legendelor.

Imperiul chinezesc își fixase granițele la marginea pământurilor fertile, ridicând ziduri înalte ca să stăvălească incursiunea hoardelor nomade ce apăreau din fundurile pustiului ca niște fiare înfometate; civilizația indiană dincolo de versantul nordic al munților Himalaia; puternica lume otomană dela Samarcanda care ajunge la apogeul la începutul veacului XIII, nu se interesa nici ea de ce se petrece în acea parte a continentului din care la un moment dat au năvălit cu thumanurile lui Gîngis-Khan, iar lumea romană avea în nord-estul Europei o zonă pe care nu înțelegea să o depășească. Dincolo de ea, locuiau popoarele barbare, vrednice de dispreț, popoare care totuși într-o bună zi vor da Romei Imperiale o lovitură mortală.

Rezultă din toate acestea că în interiorul enormului spațiu deținut astăzi de sovietici, spațiu lipsit de căi de comunicație naturale utilizabile, nu se aventura nimeni. Nomazii trăiau acolo după legile lor crude în permanentă stare de războiu, China sau Europa luând cunoștință de existența lor doar din avalanșa de invazii a învingătorilor sau învingătorilor ce băteau mereu la porțile lumii civilizate, strigându-și desăvârșita sau dreptul la viață.

Nu vom stărui în cele ce urmează asupra năvălirilor sau incursiunilor ce s'au făcut din pustiurile Asiei înspre ținuturile civilizate, căci aceasta este indeobște cunoscută. Incepând cu Hunii, zeci de popoare au năvălit în Apus mai ales, trecând prin foc și sabie tot ce le-a ieșit în cale.

Vom stărui însă, asupra expedițiilor lor împotriva popoarelor nomade, împotriva Asiei, pentru că ele au o notă comună: eșecul și penură abia azi în vremea național-socialismului, se pare că un gând multimilenar va căpăta aievea întruchipare.

Prima expediție de felul acesta e a unui împărat chinez care a domnit cu multe veacuri înaintea erei creștine. Legenda ne povestește că acest împărat care își petrecuse copilăria în adâncurile pădurilor seculare ca să scape de ur-

măririle uzurpatorului, reușise, datorită unei puteri divine, să trăiască în cea mai perfectă armonie cu fiarele și vietățile din păduri. Când a ajuns împărat, mongolii i-au nimicit toate armatele și i-au pustiit țara. Împăratul Li s'a dus în pădure și s'a întors cu mii de lighioane după el, dar mai ales cu șerpi veninoși pe cari hoardele sălbatice văzându-le au rupt-o la fuga.

Această legendă vrea să ne arate că numai fiarele sălbatice și șerpii veninoși se puteau opune popoarelor din actuala stepă rusească. Ea poate avea însă și un sămbure de dreptate, deoarece se știe că Hunii, ca toate popoarele Asiei Centrale de altfel, au avut o mare groază de sălbătăciuni. Astfel, se cunoaște cazul Papei Leon, care ieșind în fata lui Atila ca să ceară iertare pentru Roma, a fost întrebat de Biciul lui Dumnezeu cine e și cum îl cheamă. Când a auzit marelă cucuritor că are în fața lui un om cu numele de Leon, care i-a reamintit de Regele animalelor, fără să zică nimic, si-a întors calul și a făcut semn armatelor victorioase și domnice de războiu să-l urmeze în năstă Pannoniei, renunțând să mai treacă Cetatea Eternă prin foc și sabie.

Alături de împăratul chinez și Regele perșilor, Darius, a încercat să supună pământurile din marea stenă rusească, însă fără succes. Nebiruital rege a trebuit să renunțe de a mai pătrunde în interiorul spațiului asiatic din cauza greutatea de tot felul, dar mai ales a diminuării posibilităților de a menține legătura cu bazele de plecare.

Cu scurgerea veacurilor, lucrurile s'au limpezit. După terminarea năvălirii popoarelor barbare și chiar înainte de cel de al doilea mileniu, în imensul spațiu dintre Pacific, Himalaia, Oceanul Înghețat de Nord și Europa apuseană, se formează un stat nou, Rusia, care prezintă, din toate punctele de vedere, asemănarea cu bulgărele mic de zăpadă ce se prăvălește de pe pisc pentru a ajunge avalanșă la poale. Devenită periculoasă ordinei europene prin amenințarea ce o exercita asupra Europei de nord, mai ales care exercita o oarecare supremație la sfârșitul veacului al XVII-lea, un războiu între ruzi și statul cel mai bine organizat din punct de vedere militar al acea, Suedia, era de neînlaturat. Ani de zile Carol al XII-lea, ma-

rele geniu militar, bate pe ruși pentru ca după ce i-a învățat cum să se bată să fie el însuși bătut, la Pultava, de Petru cel Mare.

Vom trece cu vederea dese războaie ruso-turce și polono-ruse. Vom aminti totuși că ele au o caracteristică: voința de cuceriri teritoriale a Rusiei între Sud și Vest, voința căreia Europa a știut să facă față în toate împrejurările.

Ca o furtună se ridică împotriva Imperiului moscovit, în 1812, Napoleon Era la mijloc și o ambiție personală, dar și o necesitate politică. Și atunci, ca și acum, Rusia se aliase cu puterea cea mai mare de pe Continent, dar în ascuns uneltise alături de Anglia, pentru ca în cele din urmă, datorită nerespectării Blocului Continental, să treacă rășchiș de partea Albionului. Expediția organizată de împăratul francezilor împotriva Rusiei a fost una dintre cele mai marș pe cari le-a cunoscut istoria. Marele cucuritor a fost înfrânt, nu de ruși, ci de pământul rusesc iar continentul a continuat să trăiască sub amenințarea rusească.

De aceste înfrângeri fac caz sovieticii când înfruntă armatele germane.

Sunt însă indicii precise că istoria nu se va repeta. Tehnica modernă, utilizată de cea mai formidabilă armată, armata germană, a știut să întreprindă acțiuni cari vor corecta și completa în mod fericit toate celelalte expediții de puniție pe care civilizația i-a organizat împotriva imensului spațiu asiatic.

Armata germană stă astăzi în fața unui adevărat nod gordian. Se pare însă că acest nod a și fost tăiat, tot așa de temerar, de ingenios și de categoric ca și cel de pe vremea lui Alexandru Macedon, cel care prin cucuririle lui a deschis o eră nouă în istorie.

Drumul spre marea victorie a Europei occidentale împotriva Europei Orientale și a spațiului Asiei Centrale, este de pe acum larg deschis armatelor celui de al treilea Reich.

CORNELIU ALBU

Prețul brâzelurilor

București, 4. (Rador). — Cu începere dela 1 Sept. a. c. subsecretariatul de stat al aprovizionării a fixat noi prețuri maxime generale pe întreaga ară, pentru unt, brânză, telemea de vacă, penteleu de vacă și lapte.

La producător loco, fabrica unt nepasterizat lei 226 kgr.; brânza telemea de vacă 58 lei kgr.; penteleu de vacă lei 102 kgr; lapte crud de clectură 18 lei litru; lapte de fermă și pasterizat lei 22 litru; lapte pentru copii preț liber.

Cutremur de pământ în Bulgaria

Sofia, 3. (Rador). — Observatorul din Sofia a înregistrat luni două cutremure cu epicentrul la 180 km. de Sofia. Nu s'a înregistrat nici o victimă și nu s'a produs nici o stricăciune.

Suferințele legății finlandeze din Moscova

Helsinki, 3. (Rador). — Corespondentul agenției DNB. transmite: Ministerul Afacerilor Străine anunță că personalul legăției finlandeze la Moscova a fost reținut de două luni la legăție și a putut abia acum să trea-

că frontiera turcă.

Starea sănătății celor 13 funcționari și a unui cetățean finlandez în urma tratamentului brutal la care fost au supuși de autoritățile sovietice, este foarte îngrijorătoare.

**DACĂ INVAZIA BOLȘEVICĂ AR FI ISBUTIT...
... COMUNIȘTII ȚI-AR FI CONFISCAT AVEREA, TE-AR FI DEPORTAT ȘI AI FI ACUM POATE UN CADAVRU...
AJUTA PE CEI CE TE-AU SCAPAT DE BOLȘEVICI ȘI SUBScrie ECONOMIILE SALVATE LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII.
ALTFEL, NICI DUMNEZEU NU VA RABDA NERECUNOȘTINȚA TA...**

Doă fete bolșevice, cari au luptat pe front împreună cu soldații „au ajuns prizoniere ale germanilor.

Actualități

PRELAȚII AMERICANI ÎMPOTRIVA INTERVENȚIEI ÎN RĂZBOIU

(ESS). — După cum anunță agenția de presă internațională catolică (Kipa), din Washington, cardinalul O'Connell, arhiepiscop de Boston, a declarat în fața cavalerilor ordinului Columb că, lozincile forțate, care ar avea menirea să amestece America în războiu, ar trebui să fie privite ca o jignire a inteligenței, de către poporul american. Cardinalul a condamnat propaganda care se desfășoară în Statele Unite și a adăugat: „Dacă lucrurile merg așa mai departe, numai surdo-mușii vor mai avea dreptul de a vorbi liber. Nu trebuie să încercăm a impune lumii întregi forma noastră de guvernământ. Mulți oameni din celelalte țări știu prea bine care este adevărul în legătură cu forma noastră de guvernământ și cei mai mulți dintre dâșii nu vor să știe nimic de ea”. Inșasi arhiepiscopul de Baltimore și Washington, Monsiurul Curley, a prevenit în recepția anuală de „Curley Club” membrii, de consecințele intrării Americii într'un războiu, care ar fi mai mult distructive decât instructive.

FOAMETE ÎN SOMALIA FRANCEZĂ

(ESS). — Postul de radio-difuziune din Gibuty, care din motive tehnice și-a întrerupt activitatea pentru câteva luni de zile, anunță acum o foamete care devine din ce în ce mai serioasă în Somalia franceză, în urma blocadei britanice. Cazurile de deces în urma subalimentării cresc cu fiecare zi.

RECLADIREA ORAȘULUI BELGRAD

(ESS). — Recent s'a hotărât refacerea edificiului fostului minister de interne la Belgrad, afectându-se în acest scop 2 milioane dinari. În acelaș timp s'a hotărât și restaurarea Teatrului Național, care a fost incendiat. Ambele clădiri urmează să fie gata în această toamnă.

Cinema APOLLO

Prima Iară festivă, Septembrie

Azi, Miercuri

Dama de cupă

MICHELE MORGAN GILBERT GIL

O iubire nu poate să fie mai tulburătoare...
O vedetă nu poate fi mai emoționantă...

Joi, Vineri și Sâmbătă

Măini descătuseate

BRIGITTE HORNEY

dela 7 IX—10 IX.

7 ani ghinion

HANS MOSER THEO LINGEN

dela 11 IX.—13 IX.

Urme șterse

Christina Söderbaum Fritz van Dongen

Începutul reprezentațiilor 5—7—9
Duminea și sârb. și la orele 11 și 3 d.m.

Cinema CAPITOL

Braconierul

DER JÄGER VON TALL

cu Paul Richter :— Georgia Holl

În lumea fermecătoare a Bavariei de Sus se desfășoară destine omenești care ating punctul lor culminant în lupta îndârjită și fără cruțare dintre vânători și braconieri — luptă om la om

Începutul reprezentațiilor: 5—7—9.
Dum. și Sârb. și la orele 11 și 3 d. m.

RADIO

MIERCURI, 3 SEPTEMBRIE 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio jurnal (I. p. 1-a); Concert de fanfară româno-german; Radio jurnal (I. p. 2-a); Închiderea emisiunii. **11.50:** Deschiderea emisiunii. **12.00:** Jurnal în limba ucrainiană. **12.10:** Jurnal în limba rusă. **12.20:** Muzică variată (discuri). **12.30:** Radio jurnal (II); Jurnal cultural și Poeta sătenilor. **12.50:** Ora osutașului. **13.0:** Serviciul de știri germane. **14.00:** Radio jurnal (III). **14.20:** Dansuri galante (discuri). **14.30:** Ora răriților. **16.30:** Reportajii de pe front în limba germană. **15.40:** Închiderea emisiunii de prânz. **17.30:** Radio jurnal (IV). **17.40:** Universitatea Radio-Ciclu: „Literatură noastră, spiritul satiric românesc”. G. Ranetti de Dem. Theodorescu. **18.00:** Muzică variată-Orch. „Luceafărul”.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. **19.15:** Jurnal în limba ucrainiană.

Radio România și Radio București

19.00: Cronica literară. **19.15:** Gloriii artei vocale (discuri).

Radio România, Radio București și

postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. **20.00:** Radio jurnal (V). Închiderea emisiunii.

Emisiunea pentru străinătate

pe postul de unde scurte de 32,4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba greacă. **23.00:** Emisiune în limba germană. **Muzică (discuri).** **23.20:** Emisiune în limba italiană. **Muzică (discuri).** **24.00:** Emisiune în limba engleză. **Muzică (discuri).** **0.15:** Închiderea emisiunii.

JOI, 4 SEPTEMBRIE 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii. Marșuri (discuri). Radio jurnal (I. p. 1-a). Concert de fanfară româno-german. Radio jurnal (I. p. 2-a). Închiderea emisiunii. **11.50:** Deschiderea emisiunii. **12.00:** Jurnal în limba ucrainiană. **12.10:** Jurnal în limba rusă. **12.20:** Muzică variată (discuri). **12.30:** Radio jurnal (II); Jurnal cultura și Poeta sătenilor. **12.50:** Ora osutașului. **13.50:** Serviciul de știri germane. **14.00:** Radio jurnal (III). **14.20:** Dansuri spaniole (discuri). **14.30:** Ora răriților. **15.30:** Reportajii de pe front în limba germană. **15.40:** Închiderea emisiunii de prânz. **17.30:** Radio jurnal (IV). **17.40:** Universitatea Radio-Ciclu „Contribuții românești la viața și cultura altor popoare”; Contribuții românești al renastei a Ungariei de prof. V. Papacostea. **18.00:** Ciclu: „Forme muzicale”. Leitmotivul de Th. Rogalski.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. **19.15:** Jurnal în limba ucrainiană. **19.30:** Jurnal în limba turcă **19.40:** Jurnal în limba rusă.

Radio România și Radio București

19.00: Cronica artistică. **19.15:** Selecțiuni din Măcăcker și Zeller (discuri).

Radio România, Radio București și

Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. **20.00:** Radio jurnal (V).

Emisiune pentru străinătate pe

postul de unde scurte de 32,4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba greacă. **23.00:** Emisiune în limba germană. **Muzică (discuri).** **23.20:** Emisiune în limba italiană. **Muzică (discuri).** **23.40:** Emisiune în limba franceză. **Muzică (discuri).** **24.00:** Emisiune în limba engleză. **Muzică (discuri).** **0.15:** Închiderea emisiunii.

CADOURI!

Cel mai mare asortiment în ceasuri de dame și bărbătești, brățări, etc.

la:

CEASORNICARIA ȘI BIJUTERIA

CREȘTINA

ORA FIXĂ

Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 31

Griji de toamnă

Plugarul vrednic se îngrijește de toate câte-i trebuiesc în gospodăria lui. Femeia strânge acum ardei și-i înșiră pe sfoară pentru ca să se usuce și astfel uscați să-i aibă la iarnă. Strânge frunzele și tulpinele de mărar, pătrunjel, leuștean, le întinden la soare, le usucă și apoi le pune la păstrat în loc uscat, spre a le avea pe iarnă pentru pregătirea bucatelor. Pune castraveți la murat. Strânge semințele legumelor cultivate în grădina de lângă casă, le usucă și le pune bine, ca să aibă la primăvară sămânță bună, curată, potrivită locului și îngrijită de mâna ei.

Din patlagelele roșii face bulion, ori turte, cari se păstrează bine și dau gust bun bucatelor. Nu lasă nimic să se piardă din rodul muncii casei și a darului pământului.

Gospodarul îngrijește de nutrețul vitelor la iarnă și la primăvară până când pământul scoate hrană nouă. Dacă porumburii au fost călcate de apă și se vede că nu mai au vreme să ajungă la coacere, cea mai bună treabă este să le strângă acum, să le usuce bine și să le păstreze pentru hrana vitelor. Dau un nutreț foarte bun. Pământul se ară și după porumbul acesta are toată vremea să fie pregătit pentru sămânțura din toamnă aceasta cu grâu sau cu orz de toamnă. Cine vrea să aibă nutreț timpuriu în primăvara care vine, face arături acum pentru sămânțatul borceașului de toamnă; seacă în amestec cu mazărice de toamnă. Pământul bine pregătit, curat, primește bucuros semințele acestea: 40 kg. sămânță de seacă amestecată cu 120 kg. mazărice de toamnă. Și în luna Mai gospodarul va cosi cel dintâi nutreț de o mare valoare și forte căutat de vite, tocmai atunci când nevoia este mai mare și muncile de primăvară în toiul lor. Borceașul de toamnă este în gospodăria plugarului ca și rapița. Această plantă aduce în casa lui banii din vânzarea holdei ei, tocmai când are mai multă nevoie de danșii, iar borceașul bine cu hrana lui îmbelșugată și proaspătă tocmai în toiul muncilor, când vitele s'au săturat de nutrețurile uscate. Prind putere, prind voioșie, trag cu mai mare drag plugul și carele încărcate.

Din platformă scoate gunoii și-i duce pe câmp. Il împrăștie și pornește numai decât cu plugul. Gunoiul împrăștiează puterea pământului, îi dă viață nouă. Pământul primește măcar în parte ceea ce i se ia cu fiecare recoltă din averea lui în hrană. Cu gunoi il înti-

nerim, cu gunoi bine îngrijit la platformă. Gunoiul trebuie dat pământului și nu aruncat în râpi, la marginea satului. Așa nu aduce nici un folos, ba de multe ori aduce pagube, aprinzând, cum s'a întâmplat de multe ori, sate întregi. Cine nu îngrijește bălegarul de la vite, cine nu-l așează în platformă ca să dozească și să se prefacă în bun îngrășământ pentru ogorul lui, acela nu e om gospodar și nu-și înțelege rostul. Pământul are nevoie de putere nouă și aceea i-o dăm prin îngrășământul pe care-l are mai la îndemână orice plugar și prin munca de fiecare zi. Ca să dea, trebuie și lui să i se întoarcă din când în când o parte din comoara bunătăților ce le dă în fiecare an plugarului. Și lucrul acesta se face nu aruncând gunoiul dela vite în râpi, ci îngrijindu-l după regulă la platformă și apoi pe ogor și întors sub brazdă.

Acum e vremea arăturilor de ogoare. Ele trebuiesc făcute acum, în scurt timp. Nu trebuiesc lăsate miriștile să se bătorească. Știe fiecare plugar foloasele ogorului făcut la vreme și pagubele ce se aduc pământului dacă lasă miriștea neîntoarsă. Dar și legea obligă pe plugari să facă ogoare și pe cei cari nu le fac la vreme îi pedepsește. Pământul este al țării și a plugarilor. Țara are nevoie ca din el să se scoată toate bunătățile și de holde cât mai îmbelșugate. Holdele încărcate cu belșug se scot de pe urma lucrărilor la vreme date pământului. O vede asta fiecare, dar nu o fac toții. Nu e bine să aștepte nici un plugar ca să i se dea pedeapsă pentru că n'a lucrat pământul la vreme. Pentru că atunci nu mai poate fi numit plugar. Iese singur din rândurile plugarilor.

Săpun praf

„Perfect”

Marca depusă

Înlocuște sută la sută săpunul de casă pentru spălat rufe și mâinele murdare.

Cereți încă azi dela comerciantul D-voastră!

CINEMA THALIA

Primul film francez din producția de după război!

O acțiune senzațională!

MISTERIOSUL DOMN VICTOR

Raimu PIERRE BLANCHARD
cu Viviane ROMANCE
MADELEINE RENAUD

O producție de o rară intensitate dramatică!
Scene comice de un umor delicios!

Incep. repr.: 5-7-9 Duminică și la orele 11 și 3 a. m.

Mica publicitate

APARE ÎN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE
Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu elisen tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

Caut femeie bună la toate și copil. Bul. Ce- roș Nr. 10, dna Grosșianu.

Locuință modernă cu una cameră, baie, bucatărie și toate dependențele, se caută de inchiriat, de preferință în Cetate. A se adresa la Administrația ziarului sub rubrica „modern”. Telefon: 1600.

De vânzare mobilier și scule pentru două măcelării cu preț convenabil. Doritorii a se adresa Cooperativei Funcționarilor și Pensionarilor Publici din Timișoara I, Str. Palanca Nr. 2.

Apa minerală medicinală „MAGUS” se recomandă în deosebi pentru:

- inbolnăviri stomacale,
- inbolnăviri intestinale,
- suferințe de splină,
- stările patologice ale ficatului,
- catare și pietre biliare,
- prostata inbolnăvită,
- în ginecologie,
- metabolism anormal
- și combaterea infecțiilor și a bolzlelor infecțioase.

De vânzare: „MAGUS” S. A. Bulev. Regele Ferdinand No. 1, lângă Cofetăria „Buelvard”, spre Cazarmă.

Școala de Balet a Operei s'a deschis. Informațiuni și înscrieri se fac la Conservatorul de Muzică (Str. Ungureanu 2) Luni, Miercuri, Vineri d. m. ora 5—8. Pregătire: Balet, Step, Acrobații și dans de scenă, elevii, atât fetele cât și băieții, se admit dela 5—20 ani.

Cinematografele comunale caută: 3 controlori de bilete; 5 plasatoare; 3 ucenici mecanici-operatori. Prezentarea personală zilnic la Direcțiunea Cinematografelor între orele 12—14, unde se vor comunica și condițiunile.

Familie onorabilă unde se vorbește română și germana, primește în gazdă doi elevi mici. Bulv. Regent Buzdugan 7.

Caut femeie la toate pricepută la bucatărie. Strada Milano 15.

ATENȚIUNE

Intr'un litru de apă medicinală „MAGUS” se află următorii componenți, Ionii zrupate la săruri:

Sulfat de sodiu SO ⁴ Na ²	10.3228 mgr. la litru
Sulfat de magn. SO ⁴ Mg	3.3760
Sulfat de calciu SO ⁴ Ca	1.6364
Clorura de sodiu Cl Na	2.4074
Clorura de potasiu Cl K	0.0231
Clorura de litiu Cl Li	0.0085
Clorură de amo. ClNH ⁴	0.0005
Iodura de sodiu I Na	0.0034
Bromură de sod. Br Na	0.0002
Azotat de sodiu NO ³ Na	0.4250
Azotat de sod. NO ³ Na	urme
Hidrocarb. de mgn. (CO ₃ H ₂)	
Mg.	1.2490
Hidrocarb. de fer (CO ₃ H ₂)	
Fe	0.0204
Hidrocarb de magneziu (CO ₃ H ₂) Mn	urme
Silice Si O ₂	0.0120
Substanțe organice	urme
Bioxid de carbon liber CO ₂	0.0060
Total:	19.4907

Din aceste date rezultă că apa medicinală MAGUS este o apă minerală sulfată, sodică, magneziană și calcică concentrată cu conținut relativ mic de cloruri având și nitrați și urme de ioduri și bromuri.

„INTREPRINDERE serioasă caută voiajori români, unul pentru Transilvania și altul pentru Vecchiul Regat. Cunoștința limbii germane este recerută. Oferite la redacție sub „Banal” sâmb 5 Septembrie”.

Drumul victorios spre Nipru

Cum au fost măcinate trupele sovietice în Ucraina de Vest de Kierkhenen-Schmidt, coresp. de războiu

(PK). — După cucerirea Basarabiei și lupta de la Uman, în care a fost distrusă a 6-a și a 12-a armată sovietică, au început trupele germane și aliate românești, maghiare și italiene, sub conducerea unei grupe de tankuri operațiunile în vederea urmării inamicului. În timp ce unități germano-române lărgeau tot mai mult sectorul spre Nistru, în urma cărui fapt a fost ocupată întreaga republică moldovenească de odinioară înlăturându-se orice încercare de ofensivă a bolșevicilor spre vest, au urmat în două întreprinderi agresive o puternică lovitură împotriva frontului bolșevic din sud și anume odată în spre direcția Odessa și Nikolaiew până la Marea Neagră, și cealaltă la est de Kriwoi Rog în inima centrului industrial din Ucraina de vest.

În 11 și 12 August, au început operațiunile pe o bază care era la o distanță de 150—175 km. de obiectivul de atac. La 14 August Odessa este aproape încercuită, Nikolaiewul izolat către vest și est și Kriwoi Rog cucerit.

UN FRONT DE 300 KM. ÎN 3 ZILE

Cu toată rezistența îndârjită și disperată a sovietelor, îndeosebi între Bugul ucrainian și aflentul său Ingul, încercările inamicului făcute de a stăvili înaintarea germană către vest de Nipru, sunt sfărâmate. Ca sub presiunea unui șurub de oțel se scurtează zi de zi dela Cerkhassen peste Kirovograd până la Kerson, cotul Niprului, până când sub presiunea trupelor blindate germane este rupt la Kriwoi Rog. În urma acestor operațiuni executate cu cea mai mare rapiditate și care în caracterul lor îndrăzneț sunt fără precedent, s'a reușit pe un front de peste 300 km., străbătut în mai puțin de trei zile să se eilibereze flancul de est al trupelor aliate. Într'un stac frontal au împins pe bolșevici îndărăt spre coastă, atinsă de către ei la Siceava și în alte localități. Alături de trupele românești care înaintau din Basarabia a fost încercuită Odessa. O avantgardă pornită către est a desăvârșit izolarea Nikolaiewului și spre vest, în timp ce în bifurcația dintre cursul inferior al Bugului și drumul Nikolaiew—Kriwoi Rog au fost încercuite 5 divizii inamice, care nu puteau scăpa decât prin orașul Nikolaiew, aflat însă sub focul artileriei și tankurilor germane.

Astfel în cerul formațiunilor motorizate și de infanterie care se întinde la Nistru pe un teritoriu de șes se întind până la Nipru, s'a creat regiunea de luptă, cu centrele de gravitate Odessa, Nikolaiew și Kriwoi Rog și care va fi cunoscută sub numele de „Bătălia pe Marea Neagră”.

EXTRAORDINARE REALIZĂRI MILITARE

Dela platoul Podolian până la platoul

Niprului trupele germane au pășit în spațiul sesurilor pontice, într'o regiune lipsită de vegetație, prăfoasă peste care arde soareel puternic de August. Numai în largile văi ale fluviilor, pe terenul mlăștinos se află mici păduri și păpurișuri. Având în vedere ipsa adăposturilor naturale împotriva atacurilor terestre și aeriene și în ceea ce privește cursul inferior al fluviilor și al gurilor lor, cari nu se pot judeca cu măsură europene, realizările trupelor și a conducerilor dobândesc un deosebit drept pe trupe lauda și recunoștința lor.

Bătăliile sunt caracterizate și aci de îndrăzneala și lipsă de odihnă, îngreuiate și mai mult de terenurile minate, care sunt pregătite de către bolșevici cu cele mai subtile rafinamente spre a împiedeca mersul victorios al trupelor germane. În comparație cu solidaritatea strânsă a trupelor germane și colaborarea lor planificată cu trupele aliaților, rezistența sovietică face o impresie și mai detestabilă, părând o apărare improvizată, care lasă să se bănuiască fantoma disoluției. Încă de acum sunt pregătite în porturile din Odessa și Nikolaiew, vasele de transport ca după modelul britanic, să realizeze o retragere glorioasă, în timp ce regimente complete epuizate și lipsite de conducere se îndreaptă la est de Kriwoi Rog către Nipru.

Cu comandamentele împrăștiate și unitățile răvășite și în complicită disoluție se retrag resturile armatelor sovietice bătute pe câmpul de bătălie al Mării Negre. Însăși presiunile și amenințările comisarilor politici nu mai au nici o eficacitate.

LICHIDAREA RESTULUI PE PRONTUL SOVIETIC DE SUD

Nikolaiewul este incendiat, din Odessa se ridică flăcări și Kriwoi Rog jefuiește plebea. Sovietele și-au pregătit o linie de apărare între Nikolaiew și Kerson, pentru a asigura retragerea, care se compune din forțele adunate în grabă din regimentele împrăștiate din batalioanele de construcție și rezervați instruiți în grabă. Ici și colo mai răsar trupe de încredere, ca unitățile școlii de războiu din Odessa, dar în general se arată că frontul de sud al armatei sovietice, cu toată oarba furie de întreprindere a unor conducători, a rămas fără nici o bază profundă.

Păstrând un contact permanent cu unitățile de asigurare ale inamicului se îndreaptă tankurile germane coloană după coloană împotriva acestei linii, ultima la vest de Nipru, în timp ce artileria năvălește ultima rezistență în Ucraina de vest, sfărâmând regimentele de infanterie și mo-

torizatele prin iupte de stradă și aceste bastioane.

Bătălia pe Marea Neagră este de o importanță decisivă pentru întregul potențial de războiu al Uniunii Sovietice. După cum a adus la cunoștință comandamentul suprem al armatei printr'un comunicat special, a pierdut inamicul doar prin capturarea terenurilor de minereuri din Kriwoi Rog 61% din întreaga sa producție de fier. Pierderea Odesei și a Nikolaiewului lipsese Uniunea Sovietică de cele mai importante porturi și docuri pe Marea Neagră.

În timp ce Churchill și Roosevelt vorbesc într'un colț al Atalanticului de lucruri perimate se împinește destinul frontului de sud al sovietelor pe coasta Mării Negre. căci aici armata germană vorbește nelindurat și hotărît un alt limbaj pentru viitor.

Examenul de pretori și primpretori

BUCUREȘTI, 3 (Rador). — Examenul de pretori și primpretori pentru Bucovina și Basarabia ce urma să se țină în ziua de 1 Sept. crt., la prezidenția Consiliului de miniștri sunt invitați a se prezenta în ziua de 9 Septembrie la Prezidenția unde se va ține examenul anunțat.

Pentru publicul din orașe și sate

Aprovizați-vă gospodăria la firme românești. În Timișoara găsiți sortiment bogat de mănuși, piei pentru poșete, ciorăpărie, tricotaže și articole de copii la Firma

Aurel Lucaciu

TIMIȘOARA, BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 1. lângă cofetăria „Bulevard” spre cazarmă.

Germania și Anglia în relațiile comerciale cu Turcia

Berlin, 3. — (UTA). Presa germană ia poziție combatând cu vehemență tentativele britanice de a turbura relațiile economice dintre Germania și Turcia. Ziarele germane trag concluzia din aceste ineficiente străduințe că atât guvernul britanic cât și cercurile economice conducătoare nu văd cu ochi buni stabilirea pe baze solide a schimbului de mărfuri germano-turce, ci dimpotrivă dovedesc o îngrijorare continuă. Toate dificultățile născocite în ceea ce privește tratativele germano-turce, de către o anumită propagandă britanică și difuzate cu iscusința specifică anglo-saxonă, stau într'o insolubilă contradicție cu realitatea, deoarece toate aceste tratative nici n'au intrat în faza incipientă. Expotrul politic dr. Clodius, conducătorul tratativelor germane, abia s'a întors dintr'o călătorie oficială în Italia, unde a ratificat în numele Reichului, convențiile economice ultime, germano-italiene. Deci este o pură fantezie considerarea

susținută de Eenglezi, că dr. Clodius a ridicat în Ankara un șir de „pretenții politice și militare”.

Statistica oficială turcă, absolut obiectivă, demonstrează că contribuția germană la comerțul extern turc a cotinuu în ultimele luni. Deci este o completă ineptie susținerea propagandei britanice că Germania se străduiește din răspuleri dar zadarnic, pentru înviorarea schimbului de mărfuri cu Turcia, în timp ce de pe altă parte, Marea Britanică, cu toate greutatețile inerente și justificate, a putut urca cifra comerțului său extern față de Turcia. Dimpotrivă realitatea este total controversată, deoarece Marea Britanie n'a putut să-și transporte în Anglia mărfurile cumpărate în Turcia, îngăduind Turcilor dreptul de a le vinde pe alte piețe, mărfurile cumpărate de ei. Relațiile economice germano-turce sunt construite pe baze atât de solide, încât nici o intragă nu va putea să le turbure, nici măcar temporar.

NIPRUL

Considerațiuni tactice și geografice

Berlin, 3. — (UTA). Înaintarea germană în Ucraina cu rezultate atât de dezastruoase pentru bolșevici, a făcut ca ultimele nădejdi ale comandamentului trupelor ei scontează să constituie o nouă linie defensivă. Cursul operațiilor militare ale companiei din est de până în prezent a demonstrat că albiile fluviilor nu constituie un impediment decisiv. Totuși bolșevicii cred probabil că acest fluviu al Rusiei Sovietice europene, al doilea în mărime după Volga, ar putea constitui o stavilă mai efectivă și mai puternică decât fluviile și râurile trecute până acum.

Niprul are o lungime de 7150 km. Dela Kiev, malul său drept deci cel vestic, este înalt și abrupt, cel stâng dimpotrivă, neted. Trupele atacatoare germane care se găsesc pe malul po-vârlnit, pot așadar, cu deosebită facilită, stăpâni vadurile fluviului, având pozițiile superioare. Situația se prezintă într'un mod cu totul deosebit față de malurile mlăștinoase ale ace-lui fluviu, în cursul lui superior. Și acolo sovieticii speraseră că se pot bucura de o deosebită protecție, dar spre îngrozirea lor surprindere, au fost atacați chiar în pozițiile unde ei se așteptaseră cel mai puțin. După cum reiese din comunicarea celor două țări bătăliilor germane, trimisă la timp, au fost

formate capete de poduri în parte, fără sprijinul armelor grele și păstrate și lărgite în plus, cu toate acuririle extreme de violente deslănțuite de bolșevici, cu tot felul de arme grele și de tancuri din cele mai mari. În timp ce Niprul la Mohilav este larg numai de 800 m, la Kiev are o lățime de 320 m și la confluente cu Marea Neagră, la Chersonese, este lat de 650 m și adânc de 4 m, astfel încât și vapoare maritime pot naviga pe el.

Cursul apei Niprului este relativ regulat, totuși el se umflă și se revărsă peste maluri în epoca ploilor de toamnă și primpvara la topirea zăpezii. Acest factor nu are totuși mare semnificație.

Pentru bolșevicii cari se retrag în fugă disperată, Niprul devine un fluviu al Infernului. Avioanele Stukas germane bombardează neîntrerupt vadurile fluviului, pe cari se grămădesc în mase imense, unizăi apreciable sovietice în mare disperare. Nu le-a reușit materialul lor de război, trecându-l dincolo de Nistru. Datorită absolutei superiorității aeriene a aviației germane, nu există nici o primejdie pentru forțele germane, în caz că ei trebuie să depășească și acest fluviu. Așteptarea pentru pionieri Niprul nu formează nici o problemă.

CINEMA CORSO

Miercuri, Joi — 3 și 4 Septembrie
Cea mai uriașă realizare a timpurilor!
Idolul femeilor TYRONE POWER
în romanul lui LOUIS BROMFIELD

VIN PLOILE

(LA MOUSSON)
și GEORGE BRENT
Regia Clarence Brown

JURNALUL ROMANESC DE RĂZBOIU Nr. 6.

Trupele române dincolo de Nistru. Străpungerea liniei Stalin.
MODA IN AMERICA, — în culori, — seria IV-a și ultima.
Reprezentată zilnic la orele 3, 5, 7, 9.15

Printre Români din Banatul desrobot

Rolul important al cooperativelor de credit agricol în satele românești din fostul Banat jugoslav — Modul lor de funcționare și mecanismul acordării împrumuturilor eftine pentru nevoile țărănilor — Expunerile dlui Dr. Alexandru S. Butoarca

XIV.

Am văzut în articolele precedente cât de importantă este problema procurării creditului agricol, suficient și eftin, pe seama plugarilor români din Banatul desrobot. Cele cinci bănci românești existente nu pot face față nevoilor tot mai urgente ale acestui credit, cari reclamă o imediată intervenție pentru soluționarea chestiunii. Singura cale, rapidă și sigură, pentru redresarea vieții economice a fraților noștri din cealaltă parte a provinciei și mai ales pentru a le oferi serioase posibilități financiare dezvoltării agriculturii și intereselor gospodărilor românești, este încurajarea și ajutorarea celor 22 de cooperative de credit agricol organizate în cadrul unei Federale cu sediul la Vârșeț. Aceste cooperative, cari funcționează de patru ani cu frumoase rezultate, dar cu mijloace insuficiente, pot constitui baza, pe care să se zidească o nouă ordine și viață economică. Numărul lor trebuie sporit, ca în fiecare sat românesc să existe un astfel de organism la îndemâna țărănilor. Federala lor dela Vârșeț, prezidată de dr. Alexandru S. Butoarca, ar putea să-și întindă câmpul de activitate pe diverse terenuri economice, ca să devină un instrument util și important, de îndrumare și de ajutor, al întregii vieți economice din Banatul desrobot. Această Federală poate face o legătură necesară cu centralele cooperativelor germane și sârbești, stabilind o rodnică colaborare în interesul întregii populații. Tot prin Federala dela Vârșeț se poate asigura o legătură permanentă între cooperativele de acolo și acelea dela noi, realizându-se astfel relații strânse din cari se va putea împleți unitatea economică a întregului Banat.

Președintele Federației dela Vârșeț, dr. Alexandru S. Butoarca, a expus menirea cooperativelor de sub conducerea sa, arătând textual că:

„Ținta cooperativelor noastre de credit agricol este să primească economisiri bănești ale păturii țărănești, cari se pot evalua în permanentă, fără exagerare, la 50 de milioane de dinari, și acestea să le plaseze cu garanții solide tot țărănilor cari au nevoie de credite, creând astfel mijloace financiare eftine pe seama țărănilor noștri și înviiorând viața economică-financiară a poporului nostru. Cooperativele de credit agricol sunt un mijlocitor financiar al țărănimii organizate, formând în același timp o instituție puternică financiară, națională și românească. În măsura în care se va întări cooperarea românească de credit agricol, poporul nostru se va elibera și emancipa de sub finanțele străine, de sub comercianții și speculanții jidani și jidoviți ai produselor agricole, cari i-au smuls pe nedrept țărănilor noștri o bună parte a veniturilor sale, înjumătățind venitul nostru național”.

„Nu se poate realiza nimic trainic și de folos general pentru obștea noastră decât cu participarea și colaborarea masei întregi a țărănimii noastre, iar o astfel de operă nu se poate îndeplini prin bănci, ci numai prin cooperatie”.

„Puterea economică formidabilă a țărănimii noastre nu mai poate fi lăsată neutilizată, ci trebuie pusă în serviciul ei. Ori aceasta se poate realiza iarăși numai prin cooperatie, în care fruntașii noștri țărani — având conducerea și răspunderea morală și materială — prezintă cea mai ideală și reală chezășie și garanția unei gospodăriri bune, care poate câștiga în cel mai înalt grad încrederea maselor noastre depunătoare și creditoare țărănești, cât și aceea a altor creditori”.

„Activitatea Federației Cooperativelor Românești, cât și a Cooperativelor de Credit Agricol din comunele noastre, este bine încadrată prin statutele lor, cari stabilesc drepturile, obligațiile și răspunderea lor într'un mod desăvârșit, prezentând cele mai solide garanții per-

tru mizele, depunerile și împrumuturile primite de cooperative.”

În continuare d. dr. Alexandru S. Butoarca expune în felul următor modul cum acordă cooperativele de sub conducerea sa împrumuturi eftine țărănilor:

„Membrul cooperativei care solicită un împrumut trebuie să indice: în ce scop cere împrumutul, starea averii sale mobile și imobile cu eventualele datorii, învoirea de a i se ipoteca averea sa până la concurența împrumutului acordat, pe cei doi giranți și starea lor materială, cari garantează pentru debitorul principal. Comitetul de direcție și de supraveghiere în ședință comună decid, dacă se poate și în ce condițiuni acorda împrumutul solicitat. Pe lângă garanția debitorului și a giranților săi, răspund în primul rând membrii comitetului de direcție și de supraveghiere cu întreaga lor avere, precum și cooperativa cu averea ei. O astfel de cerere de împrumut aprobată, cooperativa o înaintează Federației, care verifică din nou condițiunile acordării creditului. Împrumuturi din sursele proprii, cooperativele acordă până la su-

de AUREL COSMA

ma de 5.000 dinari, iar peste această sumă numai cu aprobarea Federației. Țărăni noștri sunt cumiști și buni gospodari; răspunzători fiind de împrumuturile acordate, sunt în deplină cunoștință de obligațiunile lor și de situația fratelui lor solicitator de credit.”

Acest mecanism al acordării împrumuturilor eftine pe seama țărănilor are avantajul unei întreite garanții, deoarece pe lângă debitor și giranți mai răspund pentru creditele acordate și toți membrii dela conducerea cooperativelor cu întreaga lor avere personală. De aceea cooperativele de credit agricol din Banatul eliberat sunt organisme solide și viabile, cari merită toată atenția din partea forurilor financiare de aici. Banca Națională României ar fi chemată să le sprijinească prin credite de lungă durată, fiind sigură că pe lângă această întreită garanție nici un ban nu s'ar pierde, din contră ar ajunge la cea mai bună destinație, contribuind astfel la redresarea și propășirea vieții economice a Românilor din fosta parte jugoslavă a Banatului acum desrobot.

Atacul anglo-bolșevic asupra Iranului

(ESS). — În urma notei comune înaintate la Teheran, de către reprezentanții guvernului din Londra și Moscova, în ziua de 25 August, Iranul a fost invadat recent din 2 părți de către trupele anglo-bolșevice. Atacul dat împotriva Iranului dovedește nu numai țaria și coerctitudinea guvernului din Teheran și indeosebi a șahului Riza Palevi, ci mai ales metodele josnice ale politicii engleze, lipsită de orice scrupule, în atingerea obiectivelor sale.

Originea conflictului anglo-sovieto-iranian are un caracter cu totul artificial. Guvernul din Teheran în străduința sa de a menține o neutralitate obiectivă și corectă, în intersecția intereselor central-asiatiche, n'a înțeles să abdice la drepturile sale de suveranitate și să admită imiscțiunea puterilor străine în afacerile interne ale Iranului. După cum dovedesc însă rezultatele recente, nici Moscova, dar nici Londra nu se sînchiesc de demnitătea și suveranitatea națiunilor mici, atunci când sunt în joc interesele lor. Respingera pretențiilor nejustificate anglo-sovietice, n'a dus cum ar fi fost firesc la o revizuire a atitudinii față de Iran, ci a accentuat și mai mult agresivitatea anglo-bolșevică, dovedind că demersurile diplomatice n'au constituit decât un pretext bine calculat pentru deslănțuirea războiului.

Fără îndoială că activitatea noului monarch al Iranului nu a fost agreată la Londra, deoarece străduințele imperialiste în Iran se loveau de o dărză rezistență și calculele financiare ale capitaliștilor britanici erau adesea răsturnate de simțământul național al Șahului. Incontestabil că un regim condus de o persoană atât de dezagreabilă trebuie înlăturat și războiul constituie cel mai bun prilej în realizarea acestor planuri.

Totuși și de astă dată iluziile britanice vor fi greu lovite de hotărîrea șahului Riza Palevi, care se aștepta la acest conflict și timp de două decenii a făcut cele mai serioase pregătiri pentru ridicarea armatei iranene. Ca urmare Iranul de azi are o armată de 40.000 oameni, care în timp de război poate fi ridicat la 400.000, o artilerie bine instruită, două coloane motorizate și numeroase coloane de vehicule. Aviația iraniană era de abia în formație, datorită acestui fapt. Iranul nu dispune decât de 250 avioane. O flotă mică stă la dis-

poziție în Golful Persic. Armata iraniană se bucură însă de o înaltă conștiință patriotică și îi vine în ajutor configurația favorabilă a terenului. Totuși trebuie să avem în vedere că Iranul poate fi invadat din mai multe părți de către trupele inamice, având granițe deschise spre toate țările din jur.

Rămâne de văzut care este forța combativă a armatei iraniene, în care se concentrează opera capitală a domniei șahului Riza Palevi, dar gestul temerar de a înfrunța cu mijloace atât de reduse amenințările imperialiste anglo-bolșevice, merită cu atât mai mult să fie subliniat.

În conflictul din Iran se evedențiază însă încă odată fățărnicia și josnicia metodelor folosite de către Anglia în scopurile sale imperialiste. În nici o altă parte a lumii nu era mai puțin justificată o agresiune britanică decât tocmai în Iran, care nu avea nici un fel de scopuri agresive și nici un amestec în actualul conflict, căutând doar să-și consolideze situația în Asia Centrală. Cu acest atac odios împotriva Iranului spulberă definitiv Anglia iluziile și a celor puțini, care mai credeau într'o politică generoasă și umanitară a britanicilor. Mirosul petrolului iranian a întărit mărele britanice și Londra se prezintă în adevărata sa înfățișare de opresoare și împilatoare micilor națiuni, menite doar să servească nesațiului imperialist britanic, legată într'ce cărdășie dictată de interesul momentului cu bolșevismul.

M. F. O.

Statul, a trebuit să se folosească de instrumentul autorității sale, de lege, ca să impună cetățenilor opera de asistență socială în vremurile excepționale ce le trăim. Astfel s'a legiferat, munca de folos obștesc.

Ocotirea socială, a fost în toate timpurile impusă de necesități inexorabile, și promovată atât de sentimentul firesc al compătimirii pentru cei ajunși în nevoi, cât și din instinctul de conservare al grupurilor sociale. Organizarea ocrotirii sociale, a fost felurită după împrejurările de timp și loc în timpurile mai vechi ceva sistematic lipsit, dar nici revoluția sec. XVII—XIX n'a făcut prea mari avansuri, care să îmbrățișeze problema sub toate laturile ei.

Biserica lui Hristos, prin legea îndoită iubiri, cuprinsă în porunca cea nouă: iubirești pe Dumnezeu tău și pe aproapele ca pe tine însuși, a pus, fundamentul spiritual al asistenței sociale. Hristos propovăduind iubirea aproapei, a transformat radical vechile concepții despre rostul vieții umane și a vrut să facă din sentimentul compătimirii și al solidarității grupurilor sociale, un izvor nesecat, de îndemnată inițiative particulare și obștești, pentru iubirea aproapei să fie tradusă în fapte concrete, de asistență socială. Biserica, în cursul veacurilor, a instituit organizații cari se deservească această poruncă, întru cari mânaștirile au jucat un rol de frunte sub a căror acoperișuri s'au distribuit lurite ajutoare săracilor și bolnavilor.

Tot din doctrina bisericească, au izvorât acele citorii și fundațiuni vrednice de laudă, care au promovat atât de mult progresul social.

Nu trebuie să neglijăm, nici minunatul tradiție a clăciilor și șezătorile care erau frumoase prilejuri de afirmare a iubirii față de aproapele și tot atâtea ocazii de întăritălniri frățești, din care n'a lipsit lumescul într'o formă atât de decentă, încât s'a creat morala în artă, prin admirabilele cântece, cimilituri etc., care au îmbogățit așa de mult poezia și literatură poporană.

Dar clăciile șezătorile, au dispărut din viața satelor noastre și cu ele a fost înmormântată oarecum și expresia concretă a doctrinei creștine despre iubirea de aproapele.

Statul s'a sesizat de individualizarea, orientativismul cetățenilor și a legiferat M. F. O., ținând seama mai întâi de laturile de ordin social și național. Biserica, când a dinamizat iubirea de aproapele, a avut în vedere conștiința individului.

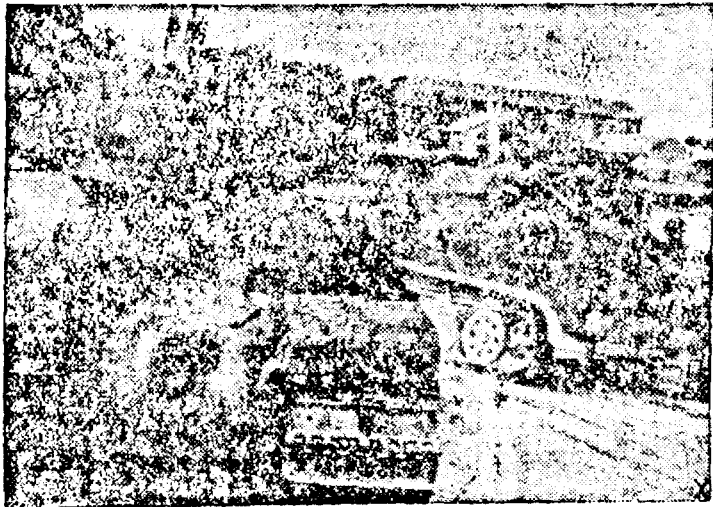
Este oare îndeplinită asistența socială ori M. F. O. cum i-se spune astăzi — cu același răvnă, adică din conștiință?

Iată o întrebare, la care un observator atent al vieții reale, ar da răspuns negativ.

Indeosebi în viața satelor, de unde au plecat atâtea brațe și atâtea unelte de muncă la datorie, pe câmpul de luptă, se observă mai tenețnic acest negativ. Ce ar trebui îndreptat pentru a se curma negativismul.

OMUL! pentru că M. F. O. nu-i numai un postulat de ordin social și național, ci în aceste vremuri de încercare este însăși verificarea conștiinței creștinești și românești.

Pr. TR. CONSTANTIN

Tancuri sovietice care au încercat să oprească înaintarea trupelor germane.

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

MERCURI, 3 AUGUST

Orthodox: Sf. Martir Antim, și Sf. Martir Teoctist.

Catolic: Sf. Mansuet.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: „Vulturul Negru” pia Brătianu;
 Circ. II: R. Jahner, str. Ștefan cel Mare 3;
 Circ. III: „Maria”, bulv. Carol 27;
 Circ. IV: I. Ungvary, strada Preyer 1; Fratelia:
 Panaioth; Mehala; Chioreanu; Freidorf:
 V. Eremici, acestea trei au serviciu permanent. Salvarea: 44-44.

Spectacole:

Cinematografe:
Capitol: „Braconierul”.
Thalia: „Misteriosul domn Victor”.
Apollo: „Dama de cupă”.
Corso: „Vin ploile”.
Atlantico: „Inamicul ne pândește”.

Incadrarea inginerilor silvici. La Ministerul Agriculturii și Domeniilor lucrează o Comisiune, sub președinția dlui secretar general Horia Lazăr, la încadrarea inginerilor silvici, pentru timpul cât au funcționat în servicii particulare.

13.348 gospodari din toate unghiurile țării s'au înrolat în munca de ridicarea producției porumbului. Un număr de 13.348 gospodari din toate unghiurile țării s'au înrolat la munca de ridicarea producției porumbului. La întrecerea (concurusul porumbului) organizată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, toți acești săteni s'au înscris și se străduiesc să îndeplinească condițiile date, spre a câștiga și să realizeze o recoltă cât mai uare și de calitate.

Până acuma s'au vizitat odată, la meseriașii locali, toate lanurile de porumb în creștere. Până acuma s'au vizitat odată, la meseriașii locali, toate lanurile de porumb în creștere. La întrecerea (concurusul porumbului) organizată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, toți acești săteni s'au înscris și se străduiesc să îndeplinească condițiile date, spre a câștiga și să realizeze o recoltă cât mai uare și de calitate.

Ministerul și ra răsplăti, acordându-le diplome și premii în bani în valoare de 3.110.000 lei. Ministerul și ra răsplăti, acordându-le diplome și premii în bani în valoare de 3.110.000 lei.

SUFERIȚI DE STOMAC? Apa minei — cea adevărată — „MAGUS” este un remediu specific contra bolilor de: stomac, colic, dispepsii, ficat, fiere, icter, malarie, etc. In special pentru efectul ei nedureros asupra (fără colici), întrece toate apele medicinale purgative. Pentru efectul ei considerabil de dizolvare a pietrelor de fiere, este recomandată de toți specialiștii. Apa „MAGUS” — cea adevărată — este de vânzare la „MAGUS” S. A., Bulv. Regele Ferdinand Nr. 1, lângă cofetăria „Bulevard”, spre Cazarmă.

Lichidarea lucrărilor de reformă agrară. Prin Deciziunea Nr. 1882 din 26 August 1941, a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, sa' constituit o Comisiune pentru lichidarea lucrărilor de reformă agrară. Comisiunea va lua toate măsurile ca lucrările de reformă agrară să fie cât mai curând terminate, supraveghind și îndeplinind executarea acestor lucrări.

Arme găsite la comunitatea evrească. In podul imobiliului Jidovesc, din str. Mărășești 8, sau găsit 2 arme militare și o granadă. Poliția face cercetări.

Escrocul Ioan Marinescu a fost arestat din nou. Zilele acestea a fost prins de organele poliției escrocul Ioan Marinescu, de 30 ani, din Craiova, care a mai fost condamnat pentru furt și excocherii. După eliberare, numitul a săvârșit un furt la locuitorul Gheorghe Anghel Constantin, din str. Iancu Văcărescu 19. La cercetări le făcute de poliție, el n'a recunoscut nimic. Fiind deținut la parchet, a scris o scrisoare la femeia Elena Munteanu, din str. Vladimirescu 3, să-i aducă o pereche pantaloni. Venind femeia la parchet, a fost anchetată, spunând că numitul mai are diferite lucruri acasă la ea. Lucrurile găsite au fost depuse la poliție. Cei daunatși se pot adresa la biroul judiciar. Numitul este condamnat și de parchetul Ilfov la 6 luni închisoare.

Camera de Comerț și de Industrie din Timișoara, în baza adresei No. 24.147/941 a Direcțiunei Reglementării Importului din Ministerul Economiei Naționale, aduce la cunoștința, firmelor importatoare din Timișoara și Jud. Timiș-Torontal, că sa acordat un ultim termen pentru vizarea registrelor speciale de evidența importurilor efectuate, până la data de 1 Octombrie 1941. După expirarea acestui termen, nu se va mai acorda viză acestor registre, decât acelor firme, cari vor prezenta dovada înscrierii în registrul importatorilor după această dată, dar și acestora numai înăuntrul termenului de 30 de zile dela data dovezii de înscriere.

Faci bine, aștepti rau. Subana Szilagi, din comuna Guroda-Noua, a fost reținută de poliție pentru furt, săvârșit la bunica sa Maria Toth, unde locuia. Obiectele furate le-a vândut, iar banii de pe obiectele furate, i-a folosit pentru distracții.

Furt de 1,000.000 lei și 23 coroane aur. Autori necunoscuți, s'au introdus în noaptea de 23-24 August, la firma „Corvin”, de băuturi spirtoase din Deva, foosind „gura de lup” cu care au tăiat casa de fier. Spărgătorii au furat suma de 1,000.000 lei și 23 coroane aur. Poliția are bănueli asupra mai multor indivizi.

D-nul avocat Gheorghe Vlăduțu, inspectorul special de românizare, și-a instalat biroul în palatul dr. Ciobanu localul Camerei de muncă, Bulevardul Reg. Maria 7, etaj II.

Spargere. Indivizii Eduard Sordan, Cercega Gheorghe, Nincu Viorel, Nagy Mihai, din Timișoara, au făcut o spargere la tutungeria din Piața Sarmisegetuza. Numiții au fost prinși în localul Iorgovan, din Fabrică.

Prima ședință a consiliului municipiului Timișoara. Eri, la orele 12, a avut loc prima ședință a Consiliului comunal al municipiului Timișoara. Ședința a fost prezidată de d. primar Eugen Pop care cu acest prilej a făcut un apel la toți membrii consiliului de a desfășura o cât mai largă propagandă pentru împrumutul întregirii. După acest apel, fiecare membru al consiliului a depus câte un referat conținând observații și propuneri pentru remedierca neajunsurilor din domeniul său de activitate. In ce privește lemnele de foc, sa' decis să se facă demersurile necesare pentru obținerea vagoanelor trebuincioase transportului. Consiliul a aprobat contractuarea unui împrumut de 65 milioane lei, pe seama primăriei, pentru refacerea trotuarelor și lucrărilor edilitare.

Scutirea de concentrare a cultivatorilor sfeclei, de zahăr. In urma intervenției Ministerului Agriculturii, Marele Stat Major a aprobat scutirea de concentrare (mobilizare) dela 1 Septembrie — 1 Decembrie a. c. cultivatorilor de sfecă de zahăr, grade inferioare ctg. 1936 și mai vechi, care cultivă dela 0,50 ha. în sus și care au încheiat contracte cu fabricile de zahăr sau mandatarele acestora. Nu beneficiază de această aprobare cultivatorii de sfecă de zahăr care se găsesc la unitățile de pe front.

Găsită fără acte. Ecaterina Holtz, 23 ani, din str. Brâncoveanu 24, fiind găsită fără acte pe stradă, a fost înaintată poliției. Numita se dădea la gesturi, care profanează moralitatea față de publicul trecător.

LA CONSERVATORUL DE MUZICĂ MUNICIPAL, înscrierile se fac din 8 Septembrie până la 20 Septembrie a. c., între orele 10-12 și 16-18.

A fost reținut de poliție, pentru că a vândut carne clandestin. Locuitorul Gheorghe Matei, din comuna Saravale, a fost prins și înaintat poliției, pentru faptul că a vândut 10 kg. carne de miel clandestin.

Se mai găsește sfoară de hârtie. Ministerul Agriculturii și Domeniilor, aduce la cunoștința tuturor agricultorilor, că din comanda de sfoară de hârtie, făcută anul acesta în Germania, a mai rămas o cantitate îndestulătoare pentru nevoile anului viitor. Agricultorii trebuie să fie prevăzători, și să se aprovizioneze de pe acum cu sfoară de hârtie necesară pentru legatul păioaselor din recolta anului viitor.

Dela chef la bătaie. Indivizii: Ștefan Bota, de 28 ani, domiciliat în str. Tudor Vladimirescu 18 și Tiberiu Stanciu, de 26 ani, din Piața Asănești 6, intrând într'un local, s'au apucat de băut. Urcându-se băutura la cap, s'au luat la bătaie, iar dimineața s'au trezit la răcoare.

Pentru crescătorii de animale, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prin Direcția Creșterii Animalelor, aduce la cunoștința crescătorilor de animale că tablourile pentru distribuirea vitelor de rasă bună sau încheiat și ca atare să nu mai trimită cereri.

Nu lăsați miriștile nearate. Faceți ogoare. Pământul se întărește și arătura bună nu se poate face. Numai în două arături se seamănă grâul și numai așa se răsplătește el cu holde bune și îmbelșugate. O știe toți plugarii. Dar unii, cei mai vrednici le fac și-s răsplătiți, alții, cei lăsători, nu le fac și roada culeasă de ei este slabă și subțire. Toți trebuie să facă ogoare, că așa-i bine, așa-i place rământului și așa spune legea.

Muncitorii dela fabrica de spirt și Kandia din Timișoara, în ajutorul nevoiașilor Mulțumirile dlui Mareșal Ion Antonescu

TIMIȘOARA, 3. — Din inițiativa și la îndemnul d-ului colonel Maancovici, muncitorii dela fabrica de spirt din Timișoara și Kandia, unde d-sa este comandant militar, au contribuit cu suma de 28.090 lei, pentru ajutorarea familiilor nevoiașe a doi eroi cavaleriști căzuți pe câmpul de luptă, pentru desrobirea pământului strămoșesc.

Banii au fost trimiși pe adresa conducătorului, d. mareșal Ion Antonescu.

In urma acestui gest măreț, d. mareșal Ion Antonescu a trimis d-lui col. Mandancovici, următorul răspuns:

Domnule Colonel.

Vă rog să primiți D-voastră personal și să trimiteți călduroasele mele mulțumiri muncitorilor dela „Fabrica de

Spirt” și „Kandia” din Timișoara, pentru patriotismul lor danie de lei 28.090, făcută în scopul ajutorării a două familii sărace, urmașe a doi eroi dintr'un regiment de cavalerie, precum și pentru bunele lor sentimente și asigurări de muncă devotată pentru Patrie.

Primiți vă rog, asigurarea distinciei mele considerațiuni.

ANTONESCU

Mareșal al României și
 Conducătorul Statului.

D-sale

Domnului COLONEL MADANCOVICI,
 Comandant Militar al Primei Fabrioi
 de Spirt

Timișoara

Pentru întreprinderile industriale, comerciale și bancare din Timișoara, cari au angajați evrei

Timișoara, 3. — Se aduce la cunoștința întreprinderilor industriale, comerciale și bancare din Timișoara, cari au angajați evrei și doresc a solicita pentru aceștia scutiri de la munca de interes obștesc, să se prezinte în ziua de 4 septembrie 1941, la Cercul de Recrutare Timiș-Torontal, pentru a primi instrucțiuni și imprimare, în vederea întocmirii lucrărilor prevăzute de noile In-

strucțiuni al M. St. M. pentru astfel de scutiri.

Toate cererile înaintate anterior sunt anulate.

Întreprinderile cari nu se vor prezenta la Cerc în ziua amintită pentru a primi instrucțiuni și imprimare, nu vor mai avea dreptul să solicite scutiri.

DECANUL și PROFESORII FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE DIN TIMIȘOARA, au adâncă durere să anunțe incetarea din viață în ziua de 1 Septembrie 1941, a distinsului lor coleg.

Profesor Dr. GHEORGHE BRATU

Directorul Observatorului Astronomic din Cluj, fost decan și prodecan, membru al Academiei de Științe din România, Decorat cu: Coroana României în gradul de ofițer, Legiunea de onoare franceză în gradul de cavaler, Răsplata muncii pentru învățământ și pentru 25 de ani în serviciul Statului.
 Ceremonia funebruă se va oficia Miercuri, 3 Septembrie 1941, orele 16, la Decanatul Facultății de Științe din Timișoara, Bulevardul Diaconovici Loga No. 1 A., de unde cortegiul va porni la Gara Domnița Elena.
 Inhumarea va avea loc la Iași.

Beți delicioasă — dar adevărată! — apă minerală, naturală și purgativă fără dureri: „MAGUS”.
 De vânzare „MAGUS” S. A., B-dul Regele Ferdinand No. 1, lângă cofetăria „Bulevard” spre Cazarmă.

ULTIMA ORA

America își încheie ultimile socoteli

Roosevelt s'a declarat față de dușman al păcii

Statele Unite se găsesc în fața unei misiuni primejdioase

New York, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

Cu prilejul discursului radiodifuzat luni pentru sărbătorirea lui Labor Day Pres. Roosevelt a declarat printre altele că este de datoria sa să prevină pe toți cei cari ar voi să creadă că d. Hitler ar fi „blocat și stopat”. Ar fi foarte periculos să se creadă asemenea lucruri. Dacă operațiile par să înainteze în această direcție, nu poate fi decât un semn că Germania se pregătește pentru lovituri de o violență îndoită.

Statele Unite se găsesc în fața unei misiuni dure și primejdioase.

Ar putea să fie greu pentru a învinge Germania și ar putea să dureze multă vreme.

REPUBLICANII STARUIE ÎN IDEIA PĂCII

Washington, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Dintre puținele comentarii ale membrilor congresului la ultimul discurs al președintelui Roosevelt este și declarația făcută de senatorul republican Nye care a caracterizat cuvântarea drept „obisnuită încercare de înfricoșare a poporului american”.

Senatorul Nye a adăugat că discursul

Punctul de atac: Cancelarul Hitler

Hydepark, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Președintele Roosevelt a spus luni următoarele într'un discurs rostit cu prilejul „Zilei muncii” (Labor day):

„Vom face tot ceea ce ne stă în putință pentru a învinge pe Cancelarul Hitler și forțele sale naziste.

Statele Unite, — adăugat d. Roosevelt, — vor trebui să joace integral rolul lor pentru a învinge forțele de o violență feroce deslănțuite de Cancelarul Hitler”.

a urmărit să dea poporului britanic asigurarea că Statele Unite vor intra în războiu cu toate puterile ei și materialul omenesc. Opinia publică americană răspunde însă că nu la orice ajutor pentru Marea Britanie care ar implica o intrare în războiu a Statelor Unite.

VOT DE BLAM DELEGATULUI PREȘEDINTELUI ROOSEVELT LA ALEGERI

New York, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB comunică:

New York Daily News anunță că la alegerile parțiale din cinci comitate ale statului Wisconsin, republicanul Lawrence Smith a cucerit un loc de deputat împotriva democratului Thomas Amlie partizan al președintelui Roosevelt. Majoritatea a fost de aproape 2 la 1. Comentând acest rezultat electoral, ziarul american scrie că ne aflăm poate în fața unui simptom important, căci lupta electorală a fost dată îndeosebi pe terenul politicii externe a președintelui Roosevelt.

Rezultatul a arătat că viitoareale alegeri generale din Noembrie 1942 vor aduce mari surprize. Și în timpul războiului mondial, fărâșea ziarul, poporul american și-a dat seama că a fost înecat.

INCORPORAREA SOLDĂȚILOR DIN INSULELE FILIPINE

New York, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Associated Press află din Manilla că 22.000 ofițeri și soldați ai armatei indigene din Filipine au fost încorporați în armata americană.

Acești oameni aparțin unui număr de zece regimente de rezerviști care rămân în serviciu până la sfârșitul războiului. Regimentele sunt în stare de mobilizare.

Rolul Mării Negre în actualul războiu

Comentariile amiralului american Stirling

ROMA, 3 (Rador.) — Agenția Stefani transmite:

Amiralul Stirling, redactorul naval al unei mari agenții americane de presă afirmă că Marea Neagră ar putea deveni teatrul unui conflict căci pare probabil că germanii să încerce a cuceri Caucazul de pe mare, iar unitățile ușoare ale flotei sovietice nu ar putea să împiedece o asemenea acțiune în prezența aviației și torpiloarelor speciale germane.

O acțiune navală britanică tinzând să asigure interesele engleze în orientul apropiat s'ar impune ca o consecință astfel încât Turcia ar constitui cheia întregii situații. După amiralul Stirling, dacă într'un asemenea caz Turcia nu ar deschide Angliei Dardanelele, aceasta ar fi adusă să la în considerare posibilitatea unei acțiuni maritime împotriva Turciei. Grație cooperării aviației s'ar evita repetarea eșecului din timpul războiului mondial.

În același timp ziarul londonez Times vorbește în mod obscur de amenințări ce s'ar pregăti împotriva Turciei din partea puterilor Axei, spre a obține trecerea prin Dardanele la toamnă.

Ziarul britanic lasă să se înțeleagă că această ar justifica o acțiune engleză împotriva Turciei, acțiune care nu ar avea fărâșe decât scopul de a împiedeca o manevră a puterilor Axei.

În cercurile din Roma se stăruie asupra straniei simultaneității a acestor manevre din presa americană și engleză.

Convocarea parlamentului bulgar

Sofia, 3 (Rador.) — Sobrania a fost convocată pentru ziua de 3 Septembrie în a treia sesiune extraordinară.

PILOȚI SOVIETICI ÎN ȘCOLILE DIN STATELE-UNITE

New York, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Din Seattle (Washington) se anunță că ocupanții celor două hidroavioane sovietice sunt piloți cari urmează a învăța în Statele Unite pilotarea marilor bombardiere spre a le putea conduce din Statele Unite în Siberia via Alaska.

Nou lot de comuniști condamnați în Franța

Paris, 3 (Rador.) — Secția specială a Curții de apel din Paris, însărcinată cu reprimarea agitațiilor comuniste a condamnat la pedepse variind între 2 și 5 ani închisare, mai mulți comuniști care au răspândit manifeste subversive. Printre cei condamnați se află și doi funcționari ai căilor ferate.

Comunistele Georgette Cadrasset și Renée Storck au fost condamnate la câte 12 ani muncă silnică.

Prima arborare oficială a drapelului nou'ui „Stat Francez” succesor al Republicii Franceze

Paris, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță că un tren francez plecat spre Spania, purta pentru prima dată un steag pe care figura noua emblemă a „Statului francez” succesor al Republicii franceze.

Au fost menținute culorile albastru alb-roșu, dar inscripția nouă este: Franța, Muncă, Patrie.

Japonia cere din nou Moscovei și Washingtonului lămuriri cu privire la materialul ce trece prin Vladivostok

Tokio, 3 (Rador.) — Corespondentul agenției Havas-OFI transmite:

Japonia a făcut noui reprezentări pe lângă guvernele din Moscova și Washington cu privire la trecerea materia-

lului de războiu american prin Vladivostok, deoarece consideră că răspunsul la primele reprezentări nu este satisfăcător.

În Suedia s'a dispus sterilizarea celor ce atentează la pudor

Stockholm, 3. (Rador.) — Se anunță oficial că ministrul de justiție a primit din partea comisiei juridice a parlamentului un proiect de lege care prevede

sterilizarea, ca pedeapsă pentru amite atentate la pudor.

Această pedeapsă până acum necunoscută în legislația suedeză ar intra în vigoare cu începerea dela 1 Iulie 1942

U.R.S.S. și Anglia nu au dat publicității condițiile de armistițiu impuse Iranului

Teheran, 3. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

Anglia și URSS nu au dat încă publicității condițiile armistițiului.

Luni dimineața au sosit la Teheran

zece corespondenți de războiu în un formă, majoritatea fiind supuși americani.

Se desminte din nou șvonul, că Șahul ar fi părăsit Iranul.

Ziaristul intelectual

(Urmare din pag. 1-a)

trierii române — cu conștiința, cu intelectul și sentimentele sale, cu cultura din ce în ce mai largă și variată, cu toată însușirea sa natală, cu bucuria de a trăi și cu fericirea de a muri pe pământ scump al Țării. Acest ziarist este un aristocrat. Acest ziarist este un intelectual.

Cutremur de pământ la București

București, 3. (Sir.) — În ziua de 3 Septembrie 1941 la ora 16 și 30 secunde s'a înregistrat la observatorul din București un cutremur care se afla la vârf la 420 km. depărtare.

În epicentru, cutremurul a avut o intensitate mijlocie.

ARESTAREA CĂPETENIILOR PARTIDULUI COMUNIST DANEZ

Copenhaga, 3. (Rador.) — O informație oficială daneză arată că prinși până la 116 capi ai partidului comunist danez se află în stare de arest provizorie.

Informația adaugă că din cele 26 persoane arestate în Iunie 153 au fost puse în libertate.

Aceste informații oficiale spulberă șvonurile răspândite prin manifeste că ar mai fi arestate încă 500 persoane.

Cei mai mulți comuniști arestați au fost internați într'un lagăr de concentrare construit la Horsserod încă din vremea războiului trecut și întrebuințat până acum în scopuri diferite.